

POUK NA DALJAVO – EVALVACIJA ZA ČAS OKTOBER DO DECEMBER 2020, OŠ FRANA ALBREHTA KAMNIK, FEBRUAR 2021

POVZETEK

Učitelji in učiteljice so se pravzaprav čez noč morali prilagoditi popolnoma drugačni izvedbi pouka in slediti specifičnim značilnostim učencev. Z njimi in njihovimi starši so stopali v kontakt preko video konferenc, Microsoftovih orodij, telefona, elektronske pošte. Prilagodili in poenostavili so navodila za delo in učne vsebine, hkrati pa nudili podporo pri usvajanju IKT spretnosti. Učitelji so si nesebično pomagali. Težka situacija jih je še bolj medsebojno povezala. Večina učencev je v času pouka na daljavo uspešno sledila učni snovi in jim je ta način dela ustrezal, drugi pa so potrebovali veliko spodbud in podpore, da so zmogli predelati učne vsebine. Pri tem so jim pomagali svetovalna služba, izvajalke DSP, učitelji tutorji in razredniki. Učenci so pridobili na samostojnosti, dobri organiziranosti, vztrajnosti, smotrnem načrtovanju svojega časa, odgovornosti za lastno znanje, empatiji. Vzpostavili smo drugačen stik s starši in s tem dobili tudi drugačen pogled na družinske situacije. Stiki s starši so bili večinoma pristnejši in pozitivni. Za vso podporo in pomoč smo jim hvaležni.

Opažamo, da pouk na daljavo v š.l. 2020/21 bolj izrazito vpliva na psihično stanje učencev in motivacijo za delo. Učencev s psihičnimi težavami in s težavami z motivacijo je več kot v pomladanskem delu.

STARŠI IN UČENCI 1. DO 5. RAZREDA - POUĐARKI

UČITELJI TUTORJI, IKT POMOČ

V času pouka na daljavo so/ste starši sporočali, da so našli lastne vire pomoči pri učenju za svoje otroke: npr. pomoč znotraj sorodstva, pomoč sosedov, pomoč študentov iz ŠK Kamnik.

V šoli smo skozi ves čas pouka na daljavo spremljali dogajanje, odzive oz. poskušali zaznati klice na pomoč.

IKT POMOČ

Na šoli smo v sodelovanju z učitelji IKT skupine že kar hitro v prvem mesecu pouka na daljavo preverili sodelovanje pri pouku pri učencih – zlasti pri manj odzivnih učencih. Konkretno, smo pri učencu, ki ni bil odziven, preverili s kakšnimi težavami se srečuje oz. ali potrebuje našo pomoč. Učencem, ki so imeli težave z računalnikom, IKT orodji ipd. ponudili pomoč z usmerjanjem.

- npr. tako smo mami samohranilki na PŠ NE najprej omogočili internet (ker ga doma niso imeli), ji posodili šolski računalnik, učitelj pa jim je na dom prišel pokazat rokovanja z računalnikom - način dela v Teamsih, odpiranje datotek, izpolnjevanje dodeljenih nalog, pošiljanje gradiva nazaj, kako se priključiti na video uro ... oz. vse kar je potrebno znati za pouka na daljavo. Večinoma pa se je dalo vse zmeniti preko računalnika in video povezave.

TUTORJI

Učenci, ki so imeli s težavami pri organizaciji dela, imajo učne težave, težave s slov. jezikom, potrebujejo svetovanje .. tem učencem smo dodatno priskočili na pomoč tako, da smo zanje organizirali učno pomoč in jim dodelili t.i. **tutorje**. Tutorji so bili v prvi vrsti razredniki (na RS so se nekateri učitelji slišali s kakšnim učencem 2x/dan – npr. zjutraj in nato popoldne), velikokrat pa smo vlogo tutorja prevzeli učitelji OPB, svetovalni delavki ali izvajalke DSP oz. tudi drug učitelj, ki je bil učencu blizu in je poznal njegove ovire, hkrati pa ima znanja, ki so učencu lahko v pomoč pri pouku na daljavo. Tutorje smo aktivirali tako na **RS (starši/učenci)** kot na **PS**.

TUJCI

Naša pozornost in je bila namenjena tudi **učencem tujcem** in pomoči njim, ki smo jo v največji meri poskušali izvajati. Npr. na matično šolo se je zadnji teden v oktobru prepisala učenka tujka iz Kosovega. V času jesenskih počitnic pa se je na PŠ Nevlje vključila učenka iz Bosne. Razredničarko in svoje nove sošolce je do sedaj spoznala samo preko Teamsov. Ko se bodo učenci vrnili nazaj v šolo, se bodo spoznali še v živo. Tudi na PS imamo primere preselitve učenke tujke, ki ima svojega tutorja.

UČENCI POGREŠAJO SOCIALNI STIK

- veliko klepetanja preko Teams klepetov in drugod...

NADARJENI

V času pouka na daljavo smo organizirali tudi **predstavitveno srečanje za vse nadarjene učence** naše šole, jim predstavili način dela v času pouka na daljavo oz. jih spodbudili, da gojijo svojo radovednost in nadarjenost s pomočjo naših učiteljev mentorjev.

EVALVACIJA POUKA NA DALJAVO – 2. val RAZREDNA STOPNJA

Ob pričetku 2. vala pouka na daljavo smo vse učitelje spodbujali, da sproti preverjajo svoje delo pri učencih/starših in tako pridobivajo povratne informacije za učinkovitejši pouk v svojem razredu. Na ravni šole smo v mesecu decembru izvedli krajšo evalvacijo na RS in PS.

Vprašalnik je vseboval 10 vprašanj (različni tipi – zaprti, izbirni in odprti tipi vprašanj).

Svoje mnenje je podalo 183 staršev, kar predstavlja **38%** staršev na RS.

- MŠ (40%), sledijo PŠ TU (39%), PŠ NE (38%), PŠ ME (33%), PŠ VP (27%).
- Največji delež odgovorov so podali starši, ki imajo otroke v 3. razredu (50 staršev, kar predstavlja 27%).

OPOMBA: Ugotovitve vprašalnika težje posplošujemo.

POUDARKI:

POGOJI ZA DELO

Večina staršev, ki so izpolnili anketo poroča, da ima njihov otrok dobre pogoje za delo (miren prostor (50%), elektronske naprave si ne deli s sorojencem), skoraj polovica pa ima občasne težave z internetno povezavo.

OCENA POUKA NA DALJAVO

Starši so sporočili, da otroci načeloma nimajo težav pri pouku na daljavo.

SAMOSTOJNOST

Zelo **močno sporočilo** je bilo, da je zgolj 6,6,% učencev na RS pri večini pouka samostojnih, kar 72% otrok potrebuje pomoč pri organizaciji/nadzoru, razlagi snovi. Iz evalvacije je bilo razvidno, da ste starši zelo pomembni, saj v tej starostni skupini otroci še vedno potrebujejo usmerjanje, pomoč in nadzor starša (1. triada); medtem ko 4. in 5. razred – tu učenci že premorejo več samostojnosti (a nujno potreben nadzor staršev!).

Starši so ob evalvaciji veliko učiteljev pa tudi ob polletju poročajo in ugotavljajo, da lahko pohvalimo učence, saj je moč zaznati DVIG RAVNI SAMOSTOJNOSTI PRI UČENCIH V ČASU POUKA NA DALJAVO.

V splošnem je opaziti napredek pri učencih, žal pri nekaterih – najšibkejših, pa tudi nazadovanje.

POVPREČEN ČAS UČENJA NA DAN IN MOTIVACIJA

Evalvacija je pokazala, da je za šolsko delo motivirano kar 80% učencev in večina le-teh jih dela sproti za šolo. V povprečju potrebujejo 3 - 4 ure (64%) učenja/dan, seveda pa so odstopanja - odvisno tudi od razreda.

Pri učencih, ki imajo sicer učne težave v šoli, pa je bil upad motivacije viden od samega začetka pouka na daljavo. Kar smo zaznali razredniki, svetovalna služba in jim priskočili na pomoč.

USPEŠNO SODELOVANJE IN SPROTNA POVRATNA INFORMACIJA

2. močno sporočilo evalvacije je bilo, da učenci/starši 100% (99,5%) pridobite sprotno povratno informacijo učitelja, pohvalili ste dobro pripravljena gradiva učiteljev in ustrezen način posredovanja gradiv (npr. za nekaj dni vnaprej, tedenski načrt obveznosti, urnik po predmetih).

V povratnih zapisih so starši sporočali stalno dosegljivost učitelja in možnost individualnega pristopa/dodatne individualne ure učitelja z vašim otrokom – t.i. Personalizirano učenje- še več ur, ki so izvedene v manjših skupinah, konkreten učenec ima tako priložnost, da se njegov glas res sliši, njegovo učenje in napredek pa sta vidna.

POHVALA

DNEVNE JUTRANJE VIDEOKLICE, KI UČENCE MOTIVIRAJO, DA PRIČNEJO S ŠOLSKIM DELOM ŽE ZJUTRAJ, HKRATI PA VZDRŽUJEJO NEKAJ SOCIALNEGA STIKA S SOŠOLCI in delo v manjših skupinah otrok.

KOLIČINA VIDEO UR

Posebej moramo izpostaviti našo skupno dilemo oz. dejstvo, da so se starši znašli v večih vlogah in koliko jih lahko še dodatno obremenimo oz. najti ravno pravšnje mero vsega ob zavedanju, da smo si družine drugačne in so dnevne okoliščine drugačne kot tudi dejstvo, da različno zmoremo. Iz evalvacije je bilo zelo močno razvidno, ko ste sporočali, da ste družine z mlajšimi otroki preobremenjeni in da težje vse skupaj obvladujete (npr. službo od doma, več otrok v družini, po možnosti še vrtčevski otroci, ki težje razumejo šolsko dinamiko, službene obveznosti, bivanjska problematika ...). Najpogosteje so starši na RS bili zadovoljni s količino video ur/teden, najbolj preobremenjeni starši pa so sporočali, da jih je lahko tudi manj. Na drugi strani pa so bile pobude po še več video urah.

Generalno je evalvacija pokazala, da vsi skupaj napredujemo, ko nastopijo težave, se pogovorimo in delo steče dalje. Izzivi, ki nas čakajo so, da čim uspešneje zapomnimo morebitne vrzeli v znanju učencev, utrdimo temeljna znanja in uspešno ter čim manj stresno izpeljemo tudi ocenjevanje znanja učencev, da tudi učenci ohranijo pozitiven pogled na šolo in njihov trud. Izziv je tudi socialni primanjkljaj (že pomočnica omenila).

POVRATNA INFO UČITELJEV (RS)

- ni večjih vrzeli v znanju, trenutno poteka preverjanje, 1. triada se pripravljajo na ocenjevanja;
- slabša fino in grafo motorika;
- socialna interakcija je učencem manjkala, v šoli opazamo, koliko so jo bili »lačni«;
- učenci so veseli, da so se vrnili nazaj v šole, v prvih 3 tednih je opaziti, da se vestno držijo pravil in ravnanj;
- izvajamo pomoč najšibkejšim učencem, ki so nazadovali (v manjšini)

STARŠI IN UČENCI 6. DO 9. RAZREDA - POUČENKI

Anketo je izpolnila tretjina staršev in tretjina učencev od 6. do 9. razreda, delež zastopanosti po razredih je podoben. Glede na nizko število odgovorov se postavlja vprašanje, če so odgovori reprezentativni. Ne glede na to se zavedamo tudi dejstva, da vsak učenec in učenka funkcionirata na drugačen način, prav tako družine. Rezultati ankete so nam bili le eden od pripomočkov za uvid v to, kako poteka pouk na daljavo. Pomembna so bila tudi učiteljeva opažanja na videourah in pri pregledu oddanih obveznosti.

POGOJI ZA DELO

Večina staršev, ki so izpolnili anketo poroča, da ima njihov otrok zelo dobre pogoje za delo (miren prostor, elektronske naprave si ne deli s sorojencem), skoraj polovica pa ima občasne težave z internetno povezavo.

OBREMENITEV IN TEŽAVE

Po besedah staršev učenci za šolo po večini delajo 3 do 4 ure na dan. Učenci najpogosteje povedo, da delajo od 2 do 3 ure na dan. Polovica otrok nima težav s poukom na daljavo, se znajo organizirati, večji del jih samostojno opravlja naloge. Navodila učiteljev se zdijo $\frac{3}{4}$ učencev razumljiva. Največ težav imajo pri predmetih, pri katerih imajo težave tudi, ko so v šoli. Po pomoč se večina obrne na sošolce, malo več kot polovica pri delu sodeluje s sošolci. Pouk na daljavo obremenjuje $\frac{1}{4}$ učencev. Pri opisu težav s Teamsi najpogosteje navajajo težave, ki so povezane s slabo internetno povezavo. Kot druge težave navajajo tesnobo, pomanjkanje časa, ker morajo pomagati sorojencem, slabo počutje zaradi preveč časa preživetega za računalnikom in stisko, ker se morajo učiti sami. Razlogi za težave: Starši sporočajo, da imajo otroci največ težav, ker niso samostojni, potrebujejo vodenje in organizacijo, otroci imajo ponekod preveč nalog. Težava je tudi motivacija za delo, koncentracija in pozornost. Opažajo, da se učenci s prepogostim pošiljanjem sporočil med seboj motijo.

POHVALE

Starši pohvalijo organizacijo pouka na daljavo. Okolje Teams deluje brezhibno, komunikacija učiteljev z učenci je jasna in hitra. Učitelji dajejo pregledna in jasna navodila. Pohvalili so tudi razlage. Najpogostejša pohvala je namenjena trudu, ki ga učitelji vlagajo v pouk na daljavo, v pripravo razlag, navodil, komunikacijo z učenci in povratne informacije. Pouk na daljavo učencem ustreza, ker si lahko sami organizirajo čas, kdaj vstanejo, kdaj obedujejo, imajo odmore, ves čas lahko komunicirajo s sošolci, več lahko spijo.

PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO POUKA NA DALJAVO

Nekatere predloge za izboljšavo so učitelji upoštevali in temu prilagodili nadaljnje delo, nekaterih niso upoštevali, saj so predlogi izključujoči. Npr. nekateri želijo več videokonferenčnih ur, drugi manj. Urnik videokonferenčnih ur je bil v večji meri objavljen za cel teden, večina oddelkov je imela na pobudo učencev vsak teden razredno uro. Koliko je bilo mogoče, so učitelji omogočili razlago v manjših skupinah (dopolnilni pouk).

Starši so predlagali, da bi se pouk vsak dan začel ob istem času z on-line uro, tako bi bili otroci primorani vzdrževati osnovno šolsko rutino in kondicijo. Družine imajo različne pogoje za delo, zato to ni mogoče (npr. si delijo en računalnik, imajo kamero le na eni elektronski napravi).

SPOROČILA RAZREDNIKOV OB POLLETJU (GLAVNE ZNAČILNOSTI, KI SO JIH UČITELJI IZPOSTAVILI OD 1. – 9. RAZREDA)

- Sporočamo, da se učitelji vrzeli v znanju zavedamo in bomo zagotovo učni proces (tudi ocenjevanje) prilagodili razmeram.
- Opažamo, da večina učencev dela dobro. Če ima kdo od učencev težave, se za pomoč obrne na vrstnike ali učitelja.
- Učenci so postali samostojnejši in odgovornejši, boljши v organizaciji, krepijo samodisciplino in bralne sposobnosti.
- Zaznavamo velik napredek v znanju uporabe računalnika in programov, aplikacij.
- Učenci znajo poiskati in si olajšati ter popestriti učenje.
- Pri učencih zaznavamo problem videoigrice – popoldne usmerite v druge aktivnosti (4. – 9. razred).
- Pohvala učencem za solidarnost. V času pouka na daljavo se je še okrepila njihova iznajdljivost pri vzpostavljanju medvstniške pomoči (4. – 9. razred).
- Zahvala staršem, ki ste v teh zahtevnih časih prevzeli še vlogo motivatorja za šolsko delo. Svojo nalogo opravljate zelo uspešno.
- Zahvala staršem za vse spodbudne besede, ki nam jih namenjate, saj nam s tem dajete dodatno energijo za še večji zagon pri delu.
- Pomembno je, da podpirate mnenje učitelja in istočasno poslušate svoje otroke. Pomembno je vztrajati pri dogovorih.
- Starši – bili ste in ste naša desna roka. Iskrena hvala.

Pripravili:

Andreja Ortl, svetovalna delavka in članica kriznega tima

Tina Plahutnik, svetovalna delavka in članica kriznega tima

Anita Rusak Kastelic, pomočnica ravnatelja in članica kriznega tima ter

Rafko Lah, ravnatelj in član kriznega tima